

Namn på dokumentet: Funktionshinderplan

Dokumenttyp: Plan

Version:

Beslutad av: Socialnämnd, fastställd av kommunfullmäktige

Diarienummer:

Dokumentansvarig: Socialchef

Gäller: 2019--2022

Beslutad: 2019-01-29

Revideras:

Funktionshinderplan 2019 – 2022 Mullsjö kommun

Ett Mullsjö för alla

Inledning

Denna plan har sin utgångspunkt i det funktionshinderpolitiska programmet som kommunfullmäktige antog 2016-10-25. I det programmet ställer sig Mullsjö kommun bakom den nationella handlingsplanen och FN:s (förenta nationernas) konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Mullsjö kommuns vision är att kommunen ska vara tillgänglig för alla människor och här ska alla tillförsäkras delaktighet och jämlikhet.

Många människor i vårt samhälle kommer någon gång under sitt liv att drabbas av en sjukdom eller skada som hindrar dem från att fungera fullt ut i samhället. De drabbas av en funktionsnedsättning eller ett funktionshinder. Beroende på vilken miljö och livssituation som individen befinner sig i skapas ett funktionshinder. Denna plan ska vara ett levande dokument och omfattar övergripande mål för funktionshinderpolitik i Mullsjö kommun. Planen ska också syfta till en gemensam strategi för att skapa enhetlighet och tydlighet om vad som ska uppnås, följas upp och utvecklas.

Bakgrund

Nuvarande funktionshinderplan gällde fram till 2017. Under 2018 har ett arbete pågått med att ta fram en ny plan. Arbetet har främst skett inom det kommunala funktionshinderrådet som har inhämtat förslag från deras organisationer. Tanken har varit att få fram så mycket idéer om funktionsnedsättning och framtid. Arbetet med planen är att vara utmanande, framåtsyftande och innovativ. De teman som främst varit i fokus under arbetet med planen har varit:

- Omvärlden, omvärldsbevakning, samhälle och tillgänglighet
- Inflytande, delaktighet
- Insatser, boende, sysselsättning, fritid
- Välfärdsteknik
- Personal, kompetens

Planen tar upp socialnämndens verksamhetsområde vad det gäller stöd till personer med fysisk, psykisk, neuropsykiatrisk eller intellektuell funktionsnedsättning. Det kommunala ansvaret för funktionshinderomsorg regleras i flertalet lagar, föreskrifter och andra styrdokument. Dessa är framför allt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), socialtjänstlagen (SoL) och hälso- och sjukvårdslagen (HSL), socialstyrelsens föreskrifter samt kommunens styrdokument. Denna funktionshinderplan tar sin utgångspunkt i Mullsjö kommuns Vision för

socialtjänsten – En socialtjänst av god kvalitet när du behöver den. Visionen vilar på värdegrundsorden:

- Inflytande
- Tillgänglighet
- Delaktighet
- Bemötande
- Respekt
- Kontinuitet

Utöver ovan beskrivna styrning av funktionshinderomsorg så är även budget och verksamhetsplanering, måldokument viktiga styrdokument att utgå från.

Syfte

Syftet med planen är det ska vara ett verktyg för att styra, förändra och förbättra kommunens funktionshinderomsorg. Den ska redovisa kommunens ambitioner med uppsatta mål och konkreta aktiviteter inom funktionshinderomsorgen. Grunden utgörs av de politiska målen, visioner och uppdrag som antagits av kommunfullmäktige och socialnämnd.

Planen ska vara styrande för verksamhetens utveckling de kommande åren samt vara vägledande i de politiska och verksamhetsmässiga besluten, men också vara med i det dagliga arbetet.

Uppföljning

Socialnämnden har huvudansvaret för uppföljningen av funktionshinderplanen och denna sker genom måluppfyllelse samt genom brukarenkät. Uppföljning ska ske årligen i socialnämndens verksamhetsberättelse.

Kvalitet

Varje kommun ska ha en fungerande socialtjänst med ansvar för funktionshinderomsorg. Socialnämnden har det yttersta ansvaret för att personer med funktionsnedsättning i kommunen får det stöd och den hjälp de är i behov av. Lagens om stöd och service till vissa funktionshindrade LSS är en rättighetslag som ska garantera personer med omfattande och varaktiga funktionshinder goda

levnadsvillkor. Det framgår av socialtjänstlagen att insatser inom socialtjänsten ska vara av god kvalitet. För att uppnå god kvalitet krävs rättssäkerhet, den enskilde medinflytande och insyn, respekt för den enskildes integritet och ett professionellt bemötande. Den enskilde ska känna sin trygghet i mötet med socialtjänsten och det stöd han eller hon får.

Kvaliteten i verksamheten ska systematiskt och fortlöpande utvecklas och säkras.

Regelverk

De viktigaste lagarna är socialtjänstlagen (SoL) och Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Dessa två lagar är de som i huvudsak styr kommunens arbete med funktionshinderomsorgen. Även kommunallag, förvaltningslag och hälso- och sjukvårdslagen är väsentliga.

Socialtjänstlagen

SoL är en ramlag där det stadgas att kommunerna har det yttersta ansvaret för att den enskilda får det stöd och den hjälp den är i behov av. Kommunen har stor frihet att utforma sin verksamhet för att uppfylla denna lag. Tilltron till människan och den enskildes egna förmåga att påverka sin situation ska vara central i tillämpningen.

Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade - LSS

LSS är en rättighetslag som ska garantera personer med omfattande och varaktiga funktionshinder goda levnadsvillkor, att de får den hjälp de behöver i det dagliga livet och att de kan påverka vilket stöd och vilken service de får. Målet är att den enskilde får möjlighet att leva som andra.

LSS ger rätt till tio insatser för särskilt stöd och särskild service, dessa insatser är behovsbedömda. Detta är insatser som människor kan behöva utöver det som kan fås genom annan lagstiftning. LSS är ett komplement till andra lagar och innebär inte någon inskränkning i de rättigheter som andra lagar ger. En begäran om stöd och service från en person som ingår i lagens personkrets bör i första hand prövas enligt LSS om det är en insats som regleras i lagen. Motivet till detta är att det i allmänhet får antas vara till fördel för den enskilde.

Vem gäller lagen för?

LSS gäller för 1. personer med utvecklingsstörning, autism eller autismsliknande tillstånd, 2. personer med betydande och bestående begåvningsmässigt funktionshinder efter hjärnskada i vuxen ålder föranledd av yttre våld eller kroppslig

sjukdom, eller 3. personer med andra varaktiga fysiska eller psykiska funktionshinder som uppenbart inte beror på normalt åldrande, om de är stora och förorsakar betydande svårigheter i den dagliga livsföringen och därmed ett omfattande behov av stöd eller service.

Nationella förutsättningar

Målen för politikområdet har utgångspunkt i FN:s Konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Personer med funktionsnedsättning är individer med samma rättigheter och skyldigheter som andra medborgare. Det är ett perspektiv som FN:s konvention utgår från för att bidra till att skapa delaktighet och jämlikhet.

Att enligt FN artikel 8 arbeta med att öka medvetenheten kring funktionshinderfrågor och skapa en gemensam syn på funktionshinderpolitik.

Att arbeta för att människor med funktionshinder får samma möjlighet som andra till jämlikhet och delaktighet i samhället. Enligt FN artiklarna 5, 20, 24, 25, 26, 27

Att göra Mullsjö kommun mer lättillgänglig och anpassad för alla invånare och besökare enligt FN artikel 9, 19, 21, 29, 30.

En översyn av LSS och assistansersättning pågår och kommer att presenteras december 2018.

Myndigheten för delaktighet har 2016 utifrån ett regeringsuppdrag, tagit fram skriften *En funktionshinderpolitik för ett jämlikt och hållbart samhälle- ett förslag på strukturer för genomförande, uppföljning och inriktning inom funktionshinderområdet*. I den skriften finns nationella mål och inriktning för funktionshinderpolitiken. Den avgörande utgångspunkten i funktionshinderpolitik ska vara integrering inom samhällets alla områden.

Lägesrapport socialstyrelsen 2017 – *Insatser och stöd till personer med funktionsnedsättning*, kort sammanfattning.

- Delaktighet ökar och fler personer upplever att de har större inflytande över insatsen genomförande. Även andel personer som upplever delaktighet vid förskrivning av hjälpmedel är hög.
- Många är nöjda med handläggning, men det förekommer långa handläggningstider och brister i barns delaktighet och rätt till information.
- Det finns brister i uppföljning av insatserna, då det finns kommuner som inte gör detta.

- En stor ökning av insatserna boendestöd och daglig verksamhet. En minskning har dock skett vad det gäller insatser som riktar sig till barn som korttidsvistelse och tillsyn.
- Kommunerna beviljar fler timmar personlig assistans.
- Personer med funktionsnedsättning som är utsatta för våld får sämre stöd.
- Fler asylsökande får stöd från socialtjänstens verksamheter för personer med funktionsnedsättning.

Hjälpmiddelsutredning om tillgång och användning av hjälpmedel. Hur hjälpmedel, teknik och metoder och självbestämmande kan komplettera samt öka kvalitén i stöden som ges till personer med funktionsnedsättning.

Begrepp enligt socialstyrelsens termbank

Brukare

Brukare används som samlat begrepp för alla som får individuellt behovsprövade insatser från socialtjänsten oavsett vilken typ av insatser det handlar om. Insatserna kan röra allt från stöd och service till mer omfattande bistånd, och en brukare kan vara allt från ett nyfött barn till en mycket gammal människa.

Förvaltare

Om hjälpbehovet är omfattande och inte tillräckligt med god man, kan en förvaltare förordnas. Till skillnad från den som har god man har den som har förvaltare ingen egen rätts-handlingsförmåga och kan då inte ingå avtal, ge bort gåvor eller liknande. Överförmyndare utreder och bedömer behov. Tingsrätten beslutar om inrättande av förvaltarskap.

Förmyndare

En förmyndare är en person som företräder omyndiga barn. Normalt sett är det barnets föräldrar som är förmyndare. Överförmyndaren utövar tillsyn över föräldrar vars barn har tillgångar över åtta basbelopp eller äger fastighet. I speciella fall utövas tillsynen av andra anledningar.

God man

En god man är en person som har till uppgift att till exempel hjälpa någon som på grund av sjukdom, psykisk störning, försvagat hälsotillstånd eller liknande förhållanden behöver hjälp med bevaka sin rätt, förvalta sin egendom, sörja för sin person.

Överförmyndaren utreder och bedömer behov. Tingsrätten beslutar om inrättande av god man/förvaltare.

Lokala styrdokument

Vision socialtjänsten

En socialtjänst av god kvalitet när du behöver den

Vision för funktionshinderomsorgen

När den behövs en socialtjänst av god kvalitet.

Visionen vilar på värdegrundsorden:

- Inflytande
- Tillgänglighet
- Delaktighet
- Bemötande
- Respekt
- Kontinuitet

Servicegarantier

Övergripande är att du som har kontakt med oss som arbetar inom Socialtjänsten i Mullsjö kommun ska möta en kunnig och vänlig personal som respekterar dig, dina synpunkter och önskemål inom alla våra verksamheter inom socialtjänsten.

För funktionshinderomsorgen är att genomförandet av ett beviljat bistånd/beslut om insats ska komma igång så snart som möjligt. Kommunen har ansvar för att alla insatser ska ges med god kvalitet. Funktionshinderomsorgen garanterar att när utföraren tagit emot utredning och beslut tar ansvarig utförare kontakt med den beslutet gäller inom 14 arbetsdagar för att informera och planera tillsammans så att insatsen kommer igång.

Genomförandeplan ska upprättas där det framgår på vilket sätt hänsyn tagit till den enskildes önskemål samt och hur insatsen skall utföras.

Riktlinjer för biståndsbedömning

Socialnämnden ansvarar för insatser för personer med funktionsnedsättning i Mullsjö kommun. Socialnämndens uppdrag är att ge vård och omsorg på lika villkor till alla som är i behov av kommunens insatser. Vård ges enligt hälso- och sjukvårdslagen (HSL) och omsorg ges enligt socialtjänstlagen (SoL) eller lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

För att kunna fullgöra sitt uppdrag har socialnämnden utarbetat riktlinjer inom sitt verksamhetsområde. Riktlinjerna omfattar den omsorg som ges till personer med funktionsnedsättning enligt SoL eller LSS. Syftet med riktlinjerna är att åstadkomma en likvärdig bedömning vid handläggning av ärenden och ett likvärdigt utförande vid verkställighet av besluten. Den individuella situationen är dock styrande. Det kan innebära att den enskilde kan beviljas fler eller färre insatser, eller i annan form, än vad riktlinjerna anger.

Funktionshinderomsorgen i Mullsjö kommun

Boendestöd, är ett bistånd i form av stöd i den dagliga livsföringen, riktat till särskilda målgrupper i eget boende. Till särskilda målgrupper hör bland annat personer med funktionsnedsättning. Boendestödet anpassas till den enskildes behov av och möjligheter att utveckla ett normalt vardagsliv.

Boende med särskild service, egen lägenhet med tillgång till gemensamhetslägenhet med personal vid vissa tider.

Gruppboende, en bostad där man har sin egna lägenhet, med där det bor flera brukare inom samma byggnad. I gruppboende finns personal dygnet runt.

Korttidsboende/ korttidsvistelse, syftet är att avlasta anhöriga.

Personlig assistans, vid stora grundläggande behov hos brukare kan personlig assistans beviljas. Assistans innebär att brukaren får stöd och hjälp med de insatser som denne behöver och är beviljade. Beslut av insatsen fattas av Försäkringskassan och/eller handläggare av funktionshinderomsorg.

Daglig verksamhet, är en form av daglig sysselsättning och kan ses som alternativ till en anställning på den ordinarie arbetsmarknaden.

Ledsagarservice, ska underlätta för den som vill ta sig till och delta i fritids- och kulturaktiviteter.

Avlösarservice, innebär att avlösning i hemmet.

Kontaktperson, är en medmänniska som kan hjälpa till och bryta isolering och underlätta för den enskilde att leva ett självständigt liv.

Framtiden, vad tror vi 2019–2022

Översyn av LSS- lagstiftningen pågår och ska vara klar december 2018, i dagsläget vet vi inte vad det kommer att betyda för kommunen.

Vi ser att gruppen psykiskt funktionshinder ökar, för denna målgrupp behövs utvecklas en träffpunkt som inte finns idag. Syftet är att stärka den enskilde individens i delaktighet i samhället och minska risk för isolering.

Korttidsboende/korttidsvistelse behöver nya lokaler då dessa inte räcker till, vi ser att målgruppen ökar.

Daglig verksamhet utvecklas genom ”inträde på arbetsmarknaden” och utvecklas genom att bli mer samhällsintegrerad.

Socialpsykiatri är ett område som växer, där personer inte klarar sig utan tillgång till personal men kan bo självständigt. Här behöver kommunen en servicebostad för denna målgrupp.

Högre kvalitet och ökad effektivitet

Personer med funktionsnedsättning såväl som deras anhöriga ska känna sig trygga med Mullsjö kommuns omsorg. Det når vi genom att personen blir bemött på ett bra och respektfullt sätt och är delaktig i beslut som rör den egna omsorgen.

Personer med funktionsnedsättning ska så långt som möjligt själva välja när och hur stöd och service ges.

I det ingår förmågan att bedriva verksamheten på ett effektivt sätt med hänsyn till kvalitet och demografin. Med rätt bemanning skapas trygghet och kvalitet för de personerna med funktionsnedsättning. För att Mullsjö kommun ska bli än mer attraktiv arbetsplats behöver funktionshinderomsorgen organiseras på ett sätt där varje medarbetares bidrag till verksamheten förbättringar omhändertas.

Organisation och personalförsörjning måste vara utformad på ett sätt som innebär att rätt person är på rätt plats.

Funktionshinder i samhället/samhällsplanering vad behövs för att göra samhället mer anpassat till funktionshinder?

Ett framgångsrikt förebyggande arbete är oftast långsiktigt kostnadseffektivt och handlar om att personer med funktionsnedsättning kan få ett gott och självständigt liv under längre tid. Det kräver kunskap både hos politik och tjänstemän i kommunen.

Vid ny samhällsplanering ska tillgänglighet och anpassning ske till funktionshindrade i kommunen.

Tryggad personalförsörjning

En central förutsättning för att säkra personalförsörjningen är att funktionshinderomsorgens yrken upplevs som attraktiva. En lika viktig del är att kunna behålla kompetenta och skickliga medarbetare vilket kräver en god arbetsmiljö, tillgång till kompetensutveckling och erbjudande om heltid. Möjligheten till utveckling gör arbetet inom funktionshinderomsorgen mer attraktivt, höjer kvaliteten, främjar trivseln samt motverkar hög personalomsättning.

Välfärdsteknik

Modern välfärdsteknologi kan bidra till bättre kvalitet och högre säkerhet i både produkter och tjänster inom vård och omsorg för personer med funktionsnedsättning. Den kan bidra till öka självständigheten och oberoende för personer med funktionsnedsättning och den kan även bidra till en effektivare användning av tillgängliga resurser.

Digitaliseringen medger helt nya möjligheter att förändra arbetssätt och i större utsträckning ta vara på funktionshindrade personers egna förmågor och förutsättningar. I detta är det även av stor vikt att även personer med nedsatt beslutsförmåga får del av välfärdstekniken. Samtidigt som digitalisering ger stora möjligheter ställt stora krav på att Mullsjö kommun tänker igenom användandet så som lagstiftning, integritet, kvalitetssäkring m.m. Mullsjö kommun har en strategi som på ett tydligt sätt visar hur digitaliseringens möjligheter tas tillvara.

Utvecklingsområden 2019–2022

Målområde 1 - Planering för bostad med särskilt service

Boende för personer med neuropsykiatriska diagnoser samt personal som är utbildade inom området. Detta är en målgrupp som ökar.

Målområde 2 – Planering för nytt Korttidsboende

Ett korttidsboende behövs byggas där det är anpassat för målgruppen och dess behov gällande både inomhus - och utomhusmiljö. Planering för detta bör ske under denna period.

Målområde 3 - Införande av välfärdsteknik

Anskaffning av tekniska hjälpmedel såsom pekskrävar, tidshjälpmedel, trygghetskamera och öka kunskapen och användandet av dessa. Syftet är att öka delaktighet, självständighet, aktivitet och trygghet för personer som har en funktionsnedsättning och dess anhöriga.

Målområde 4 - Personalförsörjning

En personalförsörjningsplan tas fram under 2019 i syfte att säkerställa personalförsörjning och kompetens.

Målområde 5 - Samhällsplanering

I samhällsplanering ska funktionshinderfrågorna alltid vara med och belysas. Alla nämnder och politiker ska känna till området funktionshinder.

Livsmiljö och boende ska utformas så att samhället blir tillgängligt för alla.

Målområde 6 - Den enskildes behov av information

Det ska vara enkelt att komma i kontakt med kommunen samt få snabb respons på sin fråga/synpunkt.

Kommunen ska förbättra tillgängligheten på Mullsjö kommuns hemsida för personer med olika funktionsnedsättningar.

E-tjänster ska utvecklas och erbjuda ett enkelt sätt för kommuninvånare att få ärenden avklarade.

Målområde 7 - Samverkan med andra organisationer som företräder människor med omfattande funktionshinder.

Samverkan mellan myndigheter inom kommunen och med det omgivande samhället är nödvändigt för att få en fungerande samhällsservice i hela kommunen.

Organisationer som representerar personer med olika funktionshindernedsättningar bör utökas samt med en större åldersspridning bland representanter.

Målområde 8 – Träffpunkt för personer med psykisk funktionsnedsättning

Kommunen ska arbeta för att skapa en träffpunkt för personer med psykiskt funktionshinder där de kan skapa möjlighet att bygga nätverk och skapa nya relationer.

Målområde 9 – Delaktighet

Delaktighetsmodellens bärande ide att stödja och öva brukarnas förmåga att uttrycka och formulera sina behov och önskemål, tillsammans med andra brukare som de delar vardagen med. Detta sker genom delaktighetsslingor i våra verksamheter. Målet är att genomföra fler delaktighetsslingor i fler verksamheter.

Uppföljning

Uppföljning sker varje år i verksamhetsberättelsen av respektive chef.